

Sygn. akt V U 1121/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013 r. w Kaliszu

- odwołania Ł. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 8 marca 2013 r. Nr (...) oraz z dnia 27 czerwca 2013 r. Nr (...)

- odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 8 marca 2013 r. Nr (...) oraz z dnia 27 czerwca 2013 r. Nr (...)

- R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 27 czerwca 2013 r. Nr (...)

w sprawie Ł. K., T. K. i R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o uregulowanie należności składkowych

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 27 czerwca 2013 r. znak (...) i ustala, iż R. K. nie odpowiada za zobowiązania (...) s.c. za okres od maja 2009 r. do grudnia 2010 r.,
2. Oddala odwołania od decyzji Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 27 czerwca 2013 r. w pozostałym zakresie,
3. Oddala odwołania od decyzji Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 8 marca 2013 r.

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 08.03.2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. stwierdził, że T. K. i Ł. K. jako wspólnicy spółki cywilnej (...) w D. odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi wspólnikami za należności z tytułu składek spółki w kwotach:

1. tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres od 08.2009 r. do 12.2010 r. w kwocie 102508,89 zł, w tym należność główna – 75044,09 zł, odsetki od tej należności na dzień wydania decyzji – 27376,00 zł, koszty egzekucji na dzień wydania decyzji – 88,80 zł,
2. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 08.2009 r. do 12.2010 r. – 27121,68 zł, w tym należność główna – 19876,88 zł, odsetki od tej należności naliczone na dzień wydania decyzji – 7219,00 zł, koszty egzekucyjne także na dzień wydania decyzji – 25,80 zł,
3. z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: 11.2007 r., od 05.2009 r. do 12.2010 r. w kwocie 8877,57 zł, w tym należność główna – 6501,57 zł, odsetki od tych należności naliczone na dzień wydania decyzji – 2368,00 zł, koszty egzekucyjne naliczone na dzień wydania decyzji – 8,00 zł

Od powyższej decyzji odwołanie złożyli Ł. K. i T. K., kwestionując wydanie decyzji przed wcześniejszym wydaniem decyzji co do Spółki, krąg osób które ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania Spółki, oraz orzeczenie o odpowiedzialności wspólników gdy Spółka istnieje.

W wyniku powyższego odwołania organ rentowy wydał decyzję nr (...)z dnia 27.06.2013 r., którą to decyzją zmienił decyzję z dnia 08.03.2013 r. w części dotyczącej ustalenia wszystkich wspólników spółki (...) w D., wskazując iż T. K., Ł. K.i R. K.jako wspólnicy spółki cywilnej są odpowiedzialni całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi wspólnikami za należności z tytułu składek. Co do pozostałych postanowień decyzja z dnia 08.03.2013 r. pozostawała w mocy.

Odwołanie od powyższej decyzji wnieśli T. K., Ł. K. i R. K., powtarzając zarzuty z poprzedniego odwołania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Wspólnikami spółki cywilnej (...) w D.w okresie 11. 2006 -12.2010 byli: T. K.i Ł. K.. Spółka zajmowała się produkcją i sprzedażą świec ozdobnych. Z końcem 2010 r. spółka została zlikwidowana.

(dowód: umowa spółki z dnia 27.07.2006 r., zeznania T. K.)

T. K.jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej od 01.08.2000 r. Działalność określona jest jako (...). Wpis do ewidencji dokonany został przez Wójta Gminy R.(...), numer ewidencji – (...) a następnie przeniesiony do Urzędu Gminy w K.(wpis z 25.07.2007 r. – numer ewidencji (...)). Działalność dotyczyła produkcji świec ozdobnych. W 2006 r. został co do T. K.dokonany wpis drugiej działalności gospodarczej prowadzonej w ramach spółki cywilnej (...)- także produkcja i sprzedaż świec ozdobnych. W dniu 27.05.2010 r. dokonano zmiany w ewidencji działalności gospodarczej w ten sposób, że w miejsce (...)wpisu obowiązującego od 01.08.2000 r., (...), (...)s.c. T. K., Ł. K., obecnie wpisano od 27.05.2010 r. – T. K.(...). Jako siedzibę zakładu głównego wskazano D.(...). Od grudnia 2010 r. T. K.prowadził jedynie działalność gospodarczą pod firmą (...).

Ł. K.jest wpisany do powołanej ewidencji Urzędu Gminy w R.od 15.03.2004 r.. Działalność określona jest jako P.P.H (...). Jest to działalność wykonywana w zakładzie: B.(...), w Oddziale w D.(...)i polegająca na produkcji papieru falistego i tektury falistej, sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej, pozostałym drukowaniu, produkcji pozostałych wyrobów z papieru i tektury, transporcie drogowym towarów. Nadto w ewidencji działalności figuruje wpis dotyczący Ł. K.pod numerem (...)- (...). Od 2006 r. Ł. K.prowadził także drugą działalność gospodarczą w ramach (...)s.c. – produkcja świec ozdobnych.

R. K.figuruje w ewidencji (...)jako prowadząca działalność gospodarczą od 23.09.1993 r. Działalność prowadzona jest pod firmą (...). Jako siedzibę firmy wpisano R.ul (...), natomiast jako adres dodatkowego miejsca działalności – D.(...). R. K.prowadziła i prowadzi nadal własną działalność gospodarczą polegającą na produkcji i sprzedaży świec

ozdobnych. R. K. nie była współnikiem spółki cywilnej (...). Spółka wynajmowała od R. K. hale w D. dla celów swojej produkcji.

(dowód: zeznania T. K., dokumenty dotyczące rejestracji firmy, umowa najmu lokalu przez spółkę.)

Zadłużenie Spółki na dzień wydania decyzji wyniosło łącznie 138508,14 zł.

Odwołujący nie kwestionowali istnienia zadłużenia i jego wysokości.

(dowód: wyliczenia organu rentowego).

Osoba prowadząca działalność gospodarczą zobowiązana jest do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Powyższe wynika z przepisów art. 6 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 32 tej samej ustawy co do składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Odwołujący T. K. i Ł. K. prowadząc działalność gospodarczą byli zobowiązani do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne emerytalno- rentowe, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

W myśl art. 115 §1 ustawy Ordynacja Podatkowa współnik spółki cywilnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi współnikami za zaległości- także składkowe spółki. Wspólnikami Spółki byli T. K. i Ł. K., więc to oni ponoszą odpowiedzialność a zobowiązania Spółki (...). R. K. nie była współnikiem Spółki (...), stąd nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania Spółki. Spółka obecnie nie istnieje. Poza tym spółka cywilna nie ma osobowości prawnej, stąd krąg osób odpowiedzialnych za zobowiązania spółki to: T. K. i Ł. K..

Zarzut co do naruszenia przez organ rentowy art. 108 Ordynacji Podatkowej jest niezasadny. Art. 108 ust 1 Ordynacji Podatkowej mówi o tym, iż o odpowiedzialności osoby trzeciej orzeka organ, tu odpowiednio właściwy do orzekania o składkach, natomiast § 2 tego przepisu wskazuje, iż powyższa decyzja nie może być wydana przed wydaniem decyzji ustalającej zobowiązania podatnika – odpowiednio- płatnika składek. Przepisy ustawy Ordynacja Podatkowa znajdują odpowiednie zastosowanie w sprawach składkowych w sytuacji wyraźnego odesłania do właściwego przepisu tej Ordynacji. W art. 31 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 205 z 2009 r. poz. 1585 ze zmianami) wymieniono konkretne przepisy Ordynacji stosowane odpowiednio w sprawach należności z tytułu składek. W przepisie tym jako stosowany odpowiednio wymieniony jest art. 108 § 1 i 4 Ordynacji Podatkowej. Nie wymieniono w § 2 art. 108 Ordynacji Podatkowej, nie ma więc on zastosowania co do należności składkowych. Organ rentowy nie naruszył więc art. 108 §2 Ordynacji nie wydając decyzji ustalającej zobowiązania Spółki.

Skoro wysokość zobowiązania i okres, którego dotyczy nie była kwestionowana, T. K. i Ł. K. odpowiadają za zobowiązania Spółki (...) w spornym okresie i w spornej wysokości.

W przypadku nie uregulowania należności w terminie odwołujących obciążają odsetki od tych należności. W zakresie przedawnienia składek, odsetek, sposobu dochodzenia zwrotu zadłużenia do należności odwołującego znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 13. 10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Co do odsetek stosownie do art. 23 ustawy systemowej, odsetki należne są od nieopłaconych w terminie składek na zasadach i w wysokości określonych w Ordynacji podatkowej.

Zasadą jest – zgodnie z art. 53§ 1 Ordynacji podatkowej – że od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę. Odsetki za zwłokę nalicza podatnik, płatnik, inkasent, następca prawny lub osoba trzecia odpowiadająca za zaległości podatkowe (art. 53§3 op)

Art. 55§1 op stanowi, że odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego.

Dla ustalenia obowiązku zapłaty odsetek nie ma znaczenia przyczyna, która spowodowała, że podatnik nie obliczył i nie wpłacił należnego podatku w terminie. Obowiązek naliczania i pobór odsetek za zwłokę jest niezależny od tego, z czyjej

winy, tj. podatnika czy organu podatkowego powstała zaległość podatkowa. (por. wyrok NSA W-wa z 29 listopada 2006 r., I FSK 204/06 LEX nr 262109)

Organ podatkowy, podobnie zresztą jak organ rentowy nie bada więc winy w powstaniu zaległości (podobnie wypowiedział się kilkakrotnie Naczelny Sąd Administracyjny, w wyroku z dnia 23 stycznia 1985 r., sygn. akt SA/Lu 828/85, "Przeгляд Orzecznictwa Podatkowego" z 1992 r. nr 1, poz. 27, oraz w nie publikowanych wyrokach z dnia 9 stycznia 1997 r., sygn. akt I SA/Po 876/96 i z dnia 11 marca 1998 r., sygn. akt SA/Sz 418/97).

Osoba, która nie dopełniła obowiązku terminowego odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne, podlega zatem szczególnemu reżimowi odpowiedzialności, gdyż od zaległości składkowych, tak samo jak podatkowych, pobiera się odsetki za zwłokę bez względu na to z czyjej winy powstały te zaległości.

Jak wynika z treści art. 46 ust. 1 ustawy systemowej płatnik składek jest obowiązany, bez uprzedniego wezwania przez ZUS, według zasad wynikających z przepisów ustawy opłacać, potrącać i rozliczać składki na ubezpieczenia społeczne. Jest to obowiązek bezwzględnie obowiązujący płatnika, którego zaniechanie powoduje powstanie po stronie organu rentowego wierzytelności i możliwość jej egzekwowania na zasadach określonych przepisami. Termin graniczny, do którego organ rentowy może skutecznie dochodzić należności składkowych wyznaczony jest przez termin przedawnienia. Brak aktywności organu rentowego i późne dochodzenia zaległości nie ma żadnego wpływu na zobowiązanie główne, a także zasadność dochodzenia odsetek, bowiem to odwołujący nie dopełnił swego obowiązku.. Bez znaczenia pozostaje zatem także nieświadomość płatnika.

Godzi się wskazać, że nawet względy społeczne, sumienność płatnika i relacja między kwotą niedopłaty, a przerastającymi ją należnymi odsetkami nie pozwala na zaniechanie pobrania odsetek. Także sytuacja rodzinna, materialna, możliwości zarobkowe nie mają wpływu na ocenę zasadności roszczenia Zakładu. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 października 1997 r., (sygn. akt II UKN 31/97 OSNAP/1998/15/465) stwierdził, iż w sprawach odsetek za zwłokę od nieopłaconych w terminie składek na ubezpieczenia społeczne nie ma zastosowania art. 5 kc. (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 1 lipca 1999 r. AUa 363/99, Pr.Pracy 2000/6/46).

Odwołujących obciążają odsetki od składek za zaległe okresy, podobnie jak koszty egzekucyjne oraz koszty upomnień.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że zgodnie z art. 477¹⁴§1 kpc orzeczono jak w wyroku o oddaleniu odwołania co do zobowiązań T. K.i Ł. K.oraz o zmianie decyzji w myśl art. 477¹⁴§ 2 kpc co do odpowiedzialności za zobowiązania składkowe Spółki Cywilnej (...) - R.K..

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzena Głuchowska

Protokolant: asystent sędziego Karolina Wawrzyniak

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania Ł. K., T. K. i R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o uregulowanie należności składkowych

w związku z odwołaniami od decyzji (...) Oddział w O.

z dnia 8 marca 2013 r., Nr (...), oraz z dnia 27 czerwca 2013 r., Nr (...)

na skutek wniosku organu rentowego o uzupełnienie wyroku z dnia 3 grudnia 2013 r.

postanawia

uzupełnić wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 grudnia 2013 r. wydany w sprawie o sygn. akt V U 1121/13 w ten sposób, że zasądzić od odwołujących Ł. K. i T. K. solidarnie na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 2400,00 (dwa tysiące czterysta 00/100) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt V U 1121/13 o uregulowanie należności składkowych Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję ZUS Oddział w O.

Nr (...)z dnia 27 czerwca 2013 r. i ustalił, iż R. K.nie dopowiada za zobowiązania (...)s.c. za okres od maja 2009 roku do grudnia 2010 roku, oddalił odwołania od decyzji ZUS Oddział w O.Nr (...)w pozostałym zakresie oraz oddalił odwołania od decyzji ZUS Oddział w O.Nr (...)z dnia

8 marca 2013 r. Wyrok ten nie zawiera rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, pomimo zgłoszenia przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie żądania zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W dniu 16 grudnia 2013 r. organ rentowy reprezentowany przez radcę prawnego wniósł o uzupełnienie wymienionego wyroku poprzez zasądzenie od odwołujących T. K. i Ł. K. na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Art. 98 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego [k.p.c.] stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się między innymi wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego (art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.).

W myśl art. 98 § 4 k.p.c. wynagrodzenie radcy prawnego regulują odrębne przepisy.

Zgodnie z brzmieniem art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Stosownie do treści art. 109 § 2 k.p.c. orzekając

o wysokości przyznanych stronie kosztów procesu, sąd bierze pod uwagę celowość poniesionych kosztów oraz niezbędność ich poniesienia z uwagi na charakter sprawy. Przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego radcą prawnym sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

Jeżeli sąd nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu, strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku zgłosić wniosek o jego uzupełnienie (art. 351 § 1 k.p.c.).

Kwestię kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu [zwane dalej rozporządzeniem] (t. j. Dz. U. z 2013 r., Poz. 490). Wedle jego uregulowań zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę – podobnie jak to reguluje Kodeks postępowania cywilnego - niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia

i rozstrzygnięcia (§ 2 ust. 1 rozporządzenia). Podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa powyżej, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3 – 4 rozporządzenia. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy (§ 2 ust. 2 rozporządzenia). Wysokość stawki minimalnej zależy od wartości przedmiotu sprawy lub jej rodzaju, a w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się ją, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju (§ 4 ust. 1 i § 5 rozporządzenia).

Sprawa o uregulowanie należności składkowych nie została w rozporządzeniu wprost oznaczona jako jedna ze spraw objętych odrębnym postępowaniem z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, jednakże zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zarówno sądów powszechnych, jak i Sądu Najwyższego, składki na ubezpieczenie społeczne nie są świadczeniami pieniężnymi z ubezpieczenia społecznego, lecz świadczeniami na to ubezpieczenie, uznać zatem należy, że wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika strony za udział w postępowaniu przed Sądem I instancji jest uzależnione od wartości przedmiotu sporu (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 września 2012 r., III AUz 164/12, LEX nr 1220520).

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 marca 2013 r. ZUS Oddział w O.stwierdził, iż T. K.i Ł. K.jako wspólnicy spółki cywilnej (...) są odpowiedzialni całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką za należności spółki z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres od sierpnia 2009 roku do grudnia 2010 roku w łącznej kwocie 102.508,89 zł, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia 2009 roku do grudnia 2010 roku w łącznej kwocie 27.121,68 zł oraz

z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za listopad 2007 roku i okres od maja 2009 roku do grudnia 2010 roku w łącznej kwocie 8.877,57 zł. Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi zatem 138.509,00 zł.

W oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia stawka minimalna przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 50.000 zł do 200.000 zł wynosi 3.600 zł.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż na podstawie art. 105 § 1 i 2 k.p.c. współuczestnicy sporu zwracają koszty procesu w częściach równych. Na współuczestników sporu odpowiadających solidarnie co do istoty sprawy sąd włożył solidarny obowiązek zwrotu kosztów.

Mając wszystko powyższe na uwadze, przy uwzględnieniu niezbędnego nakładu pracy pełnomocnika ZUS Oddział w O.w przedmiotowej sprawie, jej charakteru i wkładu pracy wymienionego pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, a także przy wzięciu pod uwagę okoliczności, iż organ rentowy wygrał sprawę w 66,67 %, Sąd Okręgowy postanowił zasądzić na rzecz organu rentowego 66,67 % jednokrotności wspomnianej stawki minimalnej jako wysokość należnego ZUS Oddział w O.zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, uzupełniając w tym zakresie swój wyrok z dnia 3 grudnia 2013 r.